

VILNIAUS R. PAGIRIŲ GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka (toliau – Tvarka) skirta Vilniaus r. Pagirių gimnazijos (toliau – gimnazijos) mokytojams, mokiniams, švietimo pagalbos specialistams, darbuotojams. Parengta vadovaujantis „Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V- 1268.

2. Tvarka siekiama padėti gimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Tvarka nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo gimnazijoje sąlygas.

Tvarkoje vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas gimnazijos veiklą ar kituose gimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griauantis ugdymo(si) procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą;

Poveikio priemonė – gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarbą grįstą ugdymo(si) aplinką;

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant užkirsti kelią arba nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui;

Ugdymo(si) vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymą(si) kitoje gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II. SKYRIUS POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

4. Gimnazijos direktorius (toliau – Direktorius), budintis vadovas, Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) pirmininkas, socialinis pedagogas, klasės vadovas esant Tvarkoje nustatytoms sąlygoms ir siekdami užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 4.1 pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 4.2. iškviesti gimnazijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą;
- 4.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 4.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

5. Taikant Tvarkoje numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

6. Tvarkoje numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai gimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, jau vyko individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus gimnazijos tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Direktorius, VGK pirmininkas, gimnazijos administracijos budėtojas (bent vienas iš jų), mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai – bent vienas iš jų), taip pat, esant būtinybei, savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

8. Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir gimnazijos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu fiksuoti raštu (užpildant formą, priedas Nr. 1).

9. Gimnazijos darbuotojai, įtarę, kad mokinys gimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas nustatymo organizavimo aprašu ir laikytis jame nurodytų veiksmų sekos.

III. SKYRIUS UGDYMO(SI) VIETOS PAKEITIMAS

10. Ugdymo(si) vietos pakeitimas taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauja mokinių ugdymo(si) procesą pamokos metu.

11. Pakeitus ugdymo(si) vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

12. Mokinio ugdymo(si) vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama gimnazijos vadovo ir (ar) budinčio vadovo sprendimu, atsižvelgus į gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo (prižiūrėjusio mokinį pakeitus jo ugdymo(si) vietą) arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS GIMNAZIJOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

10. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti socialinį pedagogą, klasės vadovą (jei jis neturi pamokos) ir/ar budintį vadovą, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

11. Padedantis spręsti konfliktą asmuo (10 punktas), tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymo(si) proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausmės ir auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui (-iams).

V SKYRIUS MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

12. Jeigu gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja gimnazijos vadovą ar budintį vadovą, socialinį pedagogą.

13. Gimnazijos darbuotojas ir (ar) gimnazijos vadovas, budintis vadovas, socialinis pedagogas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

14. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų gimnazijos vadovas ir (ar) budintis

vadovas, socialinis pedagogas. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga. Raštu fiksuojamas daiktų patikrinimo, daiktų paėmimo aktas (priedas Nr. 2, priedas Nr. 3), surašomi rasti daiktai, aktai yra registruojamas gimnazijos raštinėje.

15. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, bet esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

16. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviesti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo.

VI. SKYRIUS PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

17. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

17.1. apsaugoti mokinių nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

17.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, progimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

17.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

17.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius progimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

17.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

17.6. atskirti mokinių, griaunantį bendrą klasės tvarką ar trukdantį gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje gimnazijos patalpoje, prižiūrimas gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinių pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

18. Pagrįsti fiziniai veiksmai:

18.1. stovėjimas tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui;

18.2. stovėjimas prieš mokinių, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina išsokti, ar pan.);

18.3. vedimas paėmus už rankos;

18.4. mokinio sulaikymas, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojantį elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

19. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

19.1. mokinių(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

19.2. mokinių vedant už rankos;

19.3. guodžiant mokinių;

19.4. pasveikinant mokinių;

19.5. padedant neįgaliam mokiniui;

19.6. mokant mokinių groti instrumentu, šokti;

19.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

19.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymo(si) procese naudojamas priemones;

19.9. teikiant pirmąją pagalbą.

20. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

20.1. naudojami kaip bausmė;

20.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

20.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

20.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

21. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

22. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų su Pagirių gimnazijos Mokinio elgesio taisyklėmis, jų priedais ir kitais dokumentais (jų pakeitimais), supažindinami klasės vadovo (dokumentai patalpinti gimnazijos svetainėje).

24. Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo supažindina gimnazijos darbuotojus su poveikio priemonių taikymo rekomendacijomis netinkamai besielgiantiems mokiniams.

25. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nuodugnai ir operatyviai išnagrinėja teisės aktų ir gimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka – gimnazijos Vaiko gerovės komisija.

26. Apie nustatytus Vaiko teisių pažeidimus gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

**VILNIAUS R. PAGIRIŲ GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS NETINKAMAI
BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS**

Kai mokinio elgesys kelia realią ir akivaizdžią grėsmę jo paties ir ugdymo įstaigos bendruomenės narių saugumui, gimnazijos darbuotojas taiko šias poveikio priemones:

- pakeičia mokinio ugdymo(si) vietą;
 - paima mobilųjį telefoną;
 - iškviečia gimnazijos vadovą ar budintį vadovą, socialinį pedagogą;
 - organizuoja mokinio daiktų patikrinimą;
 - panaudoja pagrįstus fizinius veiksmus (nurodyta 18.1, 18.2, 18.3, 18.4 punktuose);
- (pritaikytą poveikio priemonę pažymėti ✓)

Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant informuoti:

1. gimnazijos vadovą;
2. mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų;
3. esant būtinybei, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos savivaldybės Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrių ir (ar) teritorinę policijos įstaigą.

Gimnazijos darbuotojas _____
(parašas)

(vardas, pavardė)

Gimnazijos vadovas _____
(parašas)

(vardas, pavardė)

Tėvai (globėjai, rūpintojai) _____
(parašas)

(vardas, pavardė)

VILNIAUS R. PAGIRIŲ GIMNAZIJA

**AKTAS
DĖL MOKINIO DAIKTŲ PAĖMIMO**

Pagiriai

(data, laikas) iš gimnazijos mokinio (-ės) _____
(vardas, pavardė, klasė)

gim. _____ gyv. _____

gimnazijos patalpoje _____ buvo paimtas gimnazijoje draudžiamas daiktas
(vieta)

(daikto pavadinimas)

Iš mokinio paėmė _____ ir
(vardas, pavardė, pareigos)

perdavė _____
(vardas, pavardė, pareigos)

Apie įvykį telefonu pranešta mokinio (-ės) tėvams. Tėvai kviečiami į
gimnaziją _____.

(data, laikas)

(pareigos) (vardas, pavardė, parašas)

(pareigos) (vardas, pavardė, parašas)

GRAŽINIMO AKTAS

(data, laikas)

Tėvams grąžintas (-a) draudžiamas daiktas _____
(daikto pavadinimas)

Tėvai (globėjai) _____
(vardas, pavardė, parašas)

(pareigos) (vardas, pavardė, parašas)

[illegible]

(mokinio vardas, pavardė)